
Vergaderjaar 2024–2025

36 625 IX

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2024 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid	5
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties IXB	5
2.2	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties IXA	8
2.3	Overzicht coronamaatregelen	10
3	Beleidsartikelen Ministerie van Financiën (IXB)	11
	Artikel 1 Belastingen	11
	Artikel 2 Financiële markten	14
	Artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector	17
	Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen	19
	Artikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen	22
	Artikel 6 Btw-compensatiefonds	24
	Artikel 9 Douane	25
	Artikel 13 Toeslagen	28
4	Beleidsartikelen Nationale Schuld (IXA)	30
	Artikel 11 Financiering staatsschuld	30
	Artikel 12 Kasbeheer	32
5	Niet-beleidsartikelen	34
	Artikel 8 Apparaat	34
	Artikel 10 Nog onverdeeld	35

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2024 wijzigingen aan te brengen in:

1. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB);
2. de begrotingsstaat inzake de Nationale Schuld (IXA).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Financiën,

E. Heinen

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de suppletoire begroting September 2024 van het ministerie van Financiën (IXB) en Nationale Schuld (IXA).

In hoofdstuk 2 zijn de overzichten opgenomen met de belangrijkste mutaties: in paragraaf 2.1 voor artikel 1 t/m 13 van IXB en in paragraaf 2.2 voor artikel 11 en 12 van IXA. Paragraaf 2.3 bevat een overzicht coronamaatregelen.

Hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 bevatten per beleidsartikel een budgettaire tabel. Hoofdstuk 5 bevat budgettaire tabellen voor de niet-beleidsartikelen. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) worden per artikel de mutaties die groter of gelijk zijn aan de ondergrenzen in de onderstaande staffel (tabel 1) toegelicht. Vanwege de staffel kan de som van de toegelichte mutaties afwijken van de totale mutatie op het artikel.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

De toelichting op de mutatie van de belastingontvangsten is in de Najaarsnota opgenomen.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties IXB

In onderstaande tabellen worden de belangrijkste suppletoire uitgaven- (tabel 2) en niet-belastingontvangstenmutaties (tabel 3) weergegeven. Dit zijn de wijzigingen ten opzichte van de suppletoire begroting September 2024 van het ministerie van Financiën (IXB) en Nationale Schuld (IXA) en bevat de nieuwe mutaties voor 2024.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2024 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2024
Vastgestelde begroting 2024 (incl. NvW)		11.826.839
Stand suppletoire begroting September 2024		26.251.926
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Eigen personeel	1	20.500
2) ICT opdrachten	1	45.000
3) Invorderingsrente Sondervermogen	1	- 123.000
4) Schade-uitkeringen Atradius Dutch State Business (ADSB)	5	65.000
5) Bijstelling Btw-compensatiefonds (BCF)	6	263.339
6) Vrijval niet bestede middelen	10	- 54.112
7) Apparaatsuitgaven Toeslagen	13	- 42.500
8) Programmamiddelen Hersteloperatie Toeslagen	13	- 134.800
9) Overige mutaties		- 10.396
Stand 2^e suppletoire begroting 2024		26.280.957

Toelichting

1. Eigen personeel

Per saldo vallen de personele uitgaven naar verwachting € 21 mln. hoger uit dan eerder begroot. Dit is met name het gevolg van een succesvolle werving, waardoor de Belastingdienst voor ligt op de realisatie van het instroomdoel uit het jaarplan van 3.250 fte. Derhalve is er een hogere instroom van personeel dan eerder verwacht.

2. ICT opdrachten

De uitgaven aan ICT opdrachten vallen naar verwachting € 45 mln. hoger uit dan eerder begroot. Dit is met name het gevolg van een duurdere contract voor hard- en software en daarnaast zijn de uitgaven hoger door een combinatie van factoren, zoals prijsstijgingen en zijn er minder uitgaven uitgesteld of niet doorgedaan dan eerder verwacht.

3. Invorderingsrente Sondervermogen

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat een groot Duits vastgoedfonds (Sondervermogen) niet belastingplichtig is in Nederland en daarom geen winstbelasting hoeft te betalen tussen 1997 en 2009. Eerder was € 203 mln. aan totale renteuitgaven geraamd in 2024. De prognose van de uitbetaling voor het Sondervermogen is aangepast. Momenteel wordt een betaling van € 80 mln. verwacht in 2024 en het restant 2025. Daarom wordt de raming in 2024 met € 123 mln. verlaagd. De bijstelling voor 2025 vindt volgend jaar plaats.

4. Schade-uitkeringen Atradius Dutch State Business (ADSB)

Op basis van de ramingen van Atradius Dutch State Business (ADSB) wordt er € 65 mln. meer schade verwacht dan geraamd op de nieuwe en/of lopende door de exportkredietverzekering (ekv) gedekte transacties. Dit komt door meerdere schade-uitkeringen. De schade-uitkeringen zijn moeilijk te ramen doordat het lastig is om definitief te stellen welke schades uiteindelijk uitgekeerd moeten worden.

5. Bijstelling Btw-compensatiefonds (BCF)

Als gevolg van overhevelingen van budget van ministeries naar decentrale overheden wordt er uitgavenbudget in het gemeente of provinciefonds gestort. Het geraamde btw-deel van dit budget wordt in het BCF gestort (circa € 263 mln.). Gemeentes en provincies kunnen de betaalde btw die verband houdt met de budgetoverhevelingen naar het gemeente- en provinciefonds terugvragen bij het BCF.

6. Vrijval niet bestede middelen

Het resterende budget voor 2024 op Artikel 10 Nog onverdeeld (€ 54,1 mln.) komt niet meer tot besteding en valt daarom vrij.

7. Apparaatsuitgaven Toeslagen

In 2024 worden er minder uitgaven (€ 42,5 mln.) gerealiseerd op het apparaatsbudget van Toeslagen dan eerder geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door een later moment van uitvoering van de programma's Herstel Toeslagen. Verder is er sprake van meer bezetting door intern personeel en minder gebruik van externe inhuur.

8. Programmamiddelen hersteloperatie Toeslagen

Vanwege een later moment van uitvoering van de aanvullende schaderoute door de Stichting Gelijkwaardig Herstel, de prognose van de overige routes voor aanvullende schade en een lagere realisatie voor het kwijtschelden van private schulden wordt er in 2024 € 135 mln. minder besteed aan programmamiddelen van de Hersteloperatie Toeslagen. Het totaal aan meerjarige bestedingen wijzigt naar verwachting niet.

**Tabel 3 Belangrijkste suppletoire niet-belastingontvangstenmutaties 2024
(Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)**

	Artikelnummer	Ontvangsten 2024
Vastgestelde begroting 2024		4.547.757
Stand suppletoire begroting September 2024		4.617.655
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Ramingsbijstelling ontvangsten boetes en doorbelasten kosten vervolging	1	40.000
2) Verkoop aandelen ABN AMRO	3	367.137
3) Bijstelling dividend financiële & niet-financiële deelnemingen	3	38.000
4) Vervroegde aflossing Greek Loan Facility	4	479.757
5) Overige mutaties		21.025
Stand 2^e suppletoire begroting 2024		5.563.574

Toelichting

1. Ramingsbijstelling ontvangsten boetes en doorbelasten kosten vervolging

De raming van de ontvangsten van doorbelasten kosten vervolging en boetes wordt naar boven bijgesteld naar aanleiding van realisaties in 2024 die hoger uitvielen dan geraamd.

2. Verkoop aandelen ABN AMRO

Door de verkoop van aandelen ABN AMRO door de Staat via de beurs en de inkoop van aandelen door ABN AMRO, nemen de verwachte opbrengsten met € 367 mln. toe. Dit betreft de verkoopopbrengst tot en met september 2024.

3. Bijstelling dividend financiële & niet-financiële deelnemingen

Er vindt een positieve bijstelling van de dividendraming van de staatsdeelnemingen plaats voor het jaar 2024 (€ 38 mln.). Dit op basis van de vastgestelde dividenduitkeringen.

4. Vervroegde aflossing Greek Loan Facility

Griekenland lost een deel van de uitstaande leningen onder de Greek Loan Facility vervroegd af (€ 479,8 mln.). Deze vervroegde aflossing zal op 15 december plaatsvinden. Het afgeloste bedrag staat gelijk aan de voorziene aflossing voor 2026, 2027 en 2028.

2.2 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties IXA

In onderstaande tabellen worden de belangrijkste supplettaire uitgaven- (tabel 4) en ontvangstenmutaties (tabel 5) weergegeven.

Tabel 4 Belangrijkste supplettaire uitgavenmutaties 2024 (Tweede supplettaire begroting) (bedragen x € 1000)

	Artikelnummer	Uitgaven 2024
Vastgestelde begroting 2024 (incl. NvW)		45.485.755
Stand supplettaire begroting September 2024		49.673.384
Belangrijkste supplettaire mutaties		
1) Rente vast schuld	11	- 43.000
2) Rente vlottende schuld	11	- 108.000
3) Aflossing vaste schuld	11	18.000
4) Rentelasten kasbeheer	12	- 4.785
Stand 2^e supplettaire begroting 2024		49.535.599

Toelichting

1. Rente vaste schuld

Bij de uitgifte van nieuwe schuld worden de rentetarieven vastgelegd tegen het dan geldende rentetarief. Hierdoor vallen de verwachte rentelasten in 2024 naar verwachting € 43,0 mln. lager uit dan eerder geraamd.

2. Rente vlottende schuld

De raming van de rentelasten vlottende schuld valt naar verwachting € 108 mln. lager uit als gevolg van de realisaties op de geldmarkt en doordat de raming van het kastekort voor 2024 is afgenomen.

3. Aflossing vaste schuld

De aflossing van de vaste schuld neemt in het lopende jaar met € 18 mln. toe als gevolg van de vervroegde aflossing van een obligatie met een aflosdatum in 2027.

4. Rentelasten kasbeheer

De rentelasten kasbeheer vallen naar verwachting € 4,8 mln. lager uit. Dit is vooral het gevolg van de nieuwe raming sociale fondsen.

Tabel 5 Belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2024 (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Artikelnummer	Ontvangsten 2024
Vastgestelde begroting 2024 (incl. NvW)		66.692.810
Stand suppletoire begroting September 2024		73.837.388
Belangrijkste suppletoire mutaties		
1) Mutatie vlottende schuld	11	- 3.620.000
2) Rentelasten kasbeheer	12	2.295
3) Mutaties in rekening-courant en deposito	12	- 116.005
4) Ontvangsten aflossingen	12	11.314
Stand 2^e suppletoire begroting 2024		70.114.992

Toelichting

1. Mutatie vlottende schuld

De mutatie vlottende schuld is in 2024 € 3,6 mld. lager als gevolg van een lagere financieringsbehoefte doordat het verwachte kastekort voor het lopende begrotingsjaar is afgenomen. Schommelingen in de financieringsbehoefte in een lopend begrotingsjaar worden zo veel mogelijk opgevangen op de geldmarkt.

2. Rentebaten kasbeheer

De rentebaten kasbeheer vallen naar verwachting € 2,3 mln. hoger uit. Dit is het gevolg van het bijwerken van de realisatie.

3. Mutaties in rekening-courant en deposito

Uit de actualisatie van de raming van uitgaven en inkomsten van sociale fondsen blijkt dat deze fondsen in 2024 minder middelen storten in de schatkist dan eerder verwacht. Dit betekent dat de geraamde mutatie in het saldo op de rekeningen-courant en deposito's met € 116 mln. daalt ten opzichte van de laatste raming.

4. Ontvangsten aflossingen

Op basis van de actuele inzichten wordt verwacht dat de aflossingen op de leningen die door agentschappen en rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's) in het kader van schatkistbankieren zijn afgesloten, in 2024 € 11,3 mln. hoger zullen uitvallen dan eerder geraamd.

2.3 Overzicht coronamaatregelen

In onderstaande tabel worden de coronagerelateerde uitgaven- en ontvangsten weergegeven per begrotingsartikel. Bijbehorende kamerstukken zijn opgenomen voor verdere toelichting. Ook is een uitgebreid overzicht terug te vinden op de pagina Overheidsfinanciën op www.Rijksfinanciën.nl.

Tabel 6 Coronamaatregelen op de begroting van het Ministerie van Financiën (bedragen x € 1 mln.)					
Art.	Naam maatregel/regeling	Bedrag verplichtingen 2024	Bedrag uitgaven 2024	Bedrag ontvangsten 2024	Relevante Kamerstukken
1	Belasting- en invorderingsrente ¹	- 5,0	- 5,0	77,4	Kamerstukken II 2019-2020, 35 412, nr. 1 , 35 466, nr. 1 en 35 540, nr. 1 Kamerstukken II 2020-2021, 35 850 nr. 1 en 35 420, nr. 348
4	EIB pan-Europees Garantiefonds	0,0	17,9	0,0	Kamerstukken II 2019-2020, 35 492, nr. 1 en 35 492, nr. 2
5	Herverzekering leverancierskredieten	2,1	2,1	0,1	Kamerstukken II 2019-2020, 35 433, nr. 1

¹ Per abuis is in de 1e supplettoire begroting «0» opgenomen bij de bedragen van de belasting- en invorderingsrente. Hier had bovenstaande reeks moeten staan, conform de Ontwerpbegroting 2024. Er hebben sinds de Ontwerpbegroting 2024 geen wijzigingen plaatsgevonden.

3 Beleidsartikelen Ministerie van Financiën (IXB)

Artikel 1 Belastingen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Belastingen (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. supplettoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	4.838.603	- 60.076	4.778.527
Uitgaven (1) + (2)	4.053.750	- 60.076	3.993.674
Apparaatsuitgaven (1)	3.591.227	17.519	3.608.746
Personele uitgaven	3.127.213	21.050	3.148.263
Eigen personeel	2.584.845	22.689	2.607.534
Inhuur externen	515.465	- 1.639	513.826
Overig personeel	26.903	0	26.903
Materiële uitgaven	464.014	- 3.531	460.483
ICT	39.836	450	40.286
Bijdrage aan SSO's	326.458	- 4.146	322.312
Overig materieel	97.720	165	97.885
Programma-uitgaven (2)	462.523	- 77.595	384.928
Garanties	181	0	181
Garantie procesrisico's	181	0	181
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	15.333	0	15.333
Waarderingskamer	2.489	0	2.489
Kadaster	2.933	0	2.933
Kamer van Koophandel	341	0	341
Overige bijdrage ZBO's/RWT's	9.570	0	9.570
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	2.787	0	2.787
Overige internationale organisaties	2.787	0	2.787
Opdrachten	410.149	45.840	455.989
ICT opdrachten	345.669	45.840	391.509
Overige opdrachten	64.480	0	64.480
Bijdrage aan agentschappen	12.889	0	12.889
Bijdrage Logius	4.287	0	4.287
Bijdrage overige agentschappen	8.602	0	8.602
(Schade)vergoeding	30.623	- 435	30.188
(Schade)vergoedingen	27.231	- 435	26.796
Vergoeding proceskosten	3.392	0	3.392
Rente	424.316	- 123.000	301.316
Belasting- en invorderingsrente	424.316	- 123.000	301.316

Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	- 433.755	0	- 433.755
Toerekening uitgaven aan Douane	- 215.786	0	- 215.786
Toerekening uitgaven aan Toeslagen	- 217.969	0	- 217.969
Ontvangsten (3) + (4)	217.796.185	- 107.745	217.688.440
Programma-ontvangsten (3)	217.688.927	- 115.245	217.573.682
waarvan: Belastingontvangsten	216.185.397	- 155.245	216.030.152
Bekostiging	230.864	15.000	245.864
Doorbelasten kosten vervolging	230.864	15.000	245.864
Rente	1.034.025	0	1.034.025
Belasting- en invorderingsrente	1.034.025	0	1.034.025
Boetes en schikkingen	238.641	25.000	263.641
Ontvangsten boetes en schikkingen	238.641	25.000	263.641
Apparaatsontvangsten (4)	107.258	7.500	114.758

Tabel 8 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	4.838.603	- 60.076	4.778.527
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>	336	0	336
Garantie procesrisico's	336	0	336
<i>waarvan overige verplichtingen</i>	4.838.267	- 60.076	4.778.191

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Personele uitgaven

Per saldo vallen de personele uitgaven naar verwachting € 21 mln. hoger uit dan eerder begroot. Dit is met name het gevolg van een succesvolle werving waardoor de Belastingdienst voor ligt op de realisatie van het instroomdoel uit het jaarplan van 3.250 fte. Derhalve is er een hogere instroom van personeel dan eerder verwacht.

Opdrachten

De uitgaven aan ICT opdrachten vallen naar verwachting € 45 mln. hoger uit dan eerder begroot. Dit is met name het gevolg van een duurder contract voor hard- en software en daarnaast zijn de uitgaven hoger door een combinatie van factoren, zoals prijsstijgingen en meer contracten afgesloten dan eerder verwacht.

Belasting- en invorderingsrente

De Hoge Raad heeft geoordeeld dat een groot Duits vastgoedfonds (Sondervermogen) niet belastingplichtig is in Nederland en daarom geen winstbelasting hoefde te betalen tussen 1997 en 2009. Eerder was € 203 mln. aan totale renteuitgaven geraamd in 2024. De prognose van de uitbetaling voor

het Sondervermogen is aangepast. Momenteel wordt een betaling van € 80 mln. verwacht in 2024 en het restant 2025. Daarom wordt de raming in 2024 met € 123 mln. verlaagd. De bijstelling voor 2025 vindt volgend jaar plaats.

Ontvangsten

Belastingontvangsten

In de Najaarsnota 2024 worden de mutaties van de Belastingontvangsten toegelicht. Zie «Bijlage 2: Volledige belasting- en premieontvangsten» voor de bedragen en «Hoofdstuk 1.3 Het inkomstenbeeld» voor een algemene toelichting. De aansluiting met de bedragen in de begrotingstoelichting (artikel 1 Belastingen, tabel budgettaire gevolgen van beleid) ziet er als volgt uit:

Tabel 9 Belastingontvangsten (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Totaal belastingontvangsten	286.420.811	447.389	286.868.200
-/- Afdracht Gemeentefonds	43.836.964	134.888	43.971.852
-/- Afdracht Provinciefonds	3.870.135	84.316	3.954.451
-/- Afdracht BES-fonds	93.773	10.091	103.864
-/- Belastingontvangsten artikel 6 Btw-compensatiefonds	4.248.636	263.339	4.511.975
-/- Belastingontvangsten artikel 9 Douane	18.185.906	110.000	18.295.906
Belastingontvangsten artikel 1 Belastingen	216.185.397	- 155.245	216.030.152

Bekostiging

De realisatiecijfers waren afgelopen maanden hoger dan verwacht en daarom wordt € 15 mln. meer ontvangsten uit het doorbelasten van vervolgingskosten verwacht dan eerder geraamd.

Boetes en schikkingen

De realisatiecijfers waren afgelopen maanden hoger dan verwacht en daarom wordt € 25 mln. meer boeteontvangsten verwacht dan eerder geraamd.

Artikel 2 Financiële markten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Financiële markten (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	- 4.126.859	4.159.887	33.028
Uitgaven	35.379	- 3.613	31.766
Bekostiging	7.795	- 1.228	6.567
Accountantskamer	1.544	0	1.544
Muntcirculatie	4.567	0	4.567
IMVO convenanten	32	0	32
Overig	1.652	- 1.228	424
Opdrachten	11.453	54	11.507
Wijzer in geldzaken	1.864	0	1.864
Vakbekwaamheid	5.543	0	5.543
Uitvoeringskosten SRH	0	0	0
Schadeloosstelling SRH	2.200	0	2.200
Convertibiliteit Oekraïense hryvnia	0	0	0
Uitvoeringskosten omwisselen Oekraïense hryvnia	0	0	0
Overig	1.846	54	1.900
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	14.915	- 2.350	12.565
Bijdrage AFM BES-toezicht	737	0	737
Bijdrage DNB toezicht en DGS BES	2.112	0	2.112
Bijdrage toezicht en handhaving MIF	28	0	28
Bijdrage PSD II	34	0	34
Bijdrage FEC	5.195	- 250	4.945
Overig	6.809	- 2.100	4.709
Storting/onttrekking begrotingsreserve	625	- 89	536
Dotatie begrotingsreserve DGS BES	0	0	0
Dotatie begrotingsreserve NHT	625	- 89	536
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	591	0	591
IASB	441	0	441
(Caribbean) Financial Action Task Force	150	0	150
Ontvangsten	12.309	- 1.811	10.498
Bekostiging	2.000	0	2.000
Ontvangsten muntwezen	2.000	0	2.000
Opdrachten	1.455	0	1.455
Wijzer in geldzaken	1.455	0	1.455
Convertibiliteit Oekraïense hryvnia	0	0	0
Ontvangsten	8.854	- 1.811	7.043
Overig	8.854	- 1.811	7.043

Tabel 11 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	- 4.126.859	4.159.887	33.028
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	- 4.162.238	4.163.500	1.262
Garantie SRF	- 4.163.500	4.163.500	0
Garantie WAKO (kernongevallen)	0	0	0
Garantie DGS BES	1.262	0	1.262
Garantie Stichting Waarborgfonds Motorverkeer	0	0	0
<i>waarvan</i> overige verplichtingen	35.379	- 3.613	31.766
Muntcirculatie	4.567	0	4.567
Vakbekwaamheid	5.543	0	5.543
Schadeloosstelling SRH	2.200	0	2.200
Uitvoeringskosten omwisselen Oekraïense hryvnia	0	0	0
Bijdrage DNB toezicht en DGS BES	2.112	0	2.112
Bijdrage FEC	5.195	- 250	4.945
Overige betalingsverplichtingen	15.762	- 3.363	12.399

Toelichting

Verplichtingen

Garantie SRF

De Algemene Rekenkamer en de ADR hebben er op gewezen dat negatieve bijstellingen van garantieverplichtingen uit voorgaande jaren niet eenduidig worden verantwoord. Om dit op te lossen is rijksbreed een nieuwe uniforme werkwijze voorgeschreven. Negatieve bijstellingen op garantieverplichtingen als gevolg van vrijval worden voortaan alleen «bruto» verwerkt, dit om de Kamer meer inzicht te geven en beter in staat te stellen haar budgetrecht uit te oefenen. 'Bruto' verwerken houdt in dat de negatieve bijstelling alleen wordt verwerkt in de saldi balans, niet in bovenstaande budgettaire tabel. Om te voorkomen dat deze nieuwe werkwijze leidt tot onrechtmatigheden in het Jaarverslag 2024, is een aantal budgettaire correcties nodig. Zo wordt onder andere de negatieve bijstelling van € 4,16 mld. op de garantie SRF nu gecorrigeerd.

Uitgaven

Bekostiging

Dit betreft een overboeking van € 1,2 mln. van artikel 2 Financiële Markten naar artikel 1 Belastingen. Dit omdat de Belastingdienst werkzaamheden uitvoert rond het verbod op contante betalingen van bedragen boven de 3.000 euro.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Dit betreft een desaldering van € 2,1 mln. op de ontvangsten en uitgaven. De geleidelijke ontsluiting van het Ultimate Beneficial Owner (UBO) register zorgt voor hogere ontvangsten en uitgaven. Eerder werd verwacht dat deze ontvangsten en uitgaven doorberekend zouden worden aan de Staat. Echter worden deze hogere ontvangsten en uitgaven door de Kamer van Koophandel verrekend, en is de verwachting dat het huidige budget voldoende is.

Ontvangsten

Overig

Zie toelichting onder uitgaven - Bijdrage aan ZBO's/ RWT's.

Artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	25.918.200	- 1.388	25.916.812
Uitgaven	13.760.268	- 1.388	13.758.880
Garanties	20	0	20
Regeling Bijzondere Financieringen	20	0	20
Leningen	13.100.000	0	13.100.000
Lening TenneT	13.100.000	0	13.100.000
Opdrachten	5.242	- 479	4.763
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	5.242	- 479	4.763
Opstart Invest International	0	0	0
Vermogensverschaffing/-onttrekking	649.837	0	649.837
Kapitaalinjectie TenneT	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	0	100.000
Kapitaalinjectie Invest-NL	330.000	0	330.000
Kapitaalinjectie Invest International	219.837	0	219.837
Kapitaalinjectie regionale netbeheerders	0	0	0
Storting/onttrekking begrotingsreserve	0	0	0
Dotatie begrotingsreserve Gasunie	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	5.169	- 909	4.260
NLFI	5.169	- 909	4.260
Ontvangsten	2.652.676	406.202	3.058.878
Garanties	1.000	0	1.000
Premieontvangsten garantie KLM	0	0	0
Premieontvangsten Gasunie	0	0	0
Premieontvangsten garantie FMO	1.000	0	1.000
Leningen	276.423	0	276.423
Renteontvangsten lening TenneT	276.423	0	276.423
Vermogensverschaffing/-onttrekking	2.370.753	405.137	2.775.890
Aan-/verkoop vermogenstitels	903.753	367.137	1.270.890
Afdrachten Staatsloterij	100.000	0	100.000
Dividenden staatsdeelnemingen	1.367.000	38.000	1.405.000
Winstafdracht DNB	0	0	0
waarvan: Griekse inkomsten SMP	0	0	0
waarvan: rente-inkomsten ESM	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	4.500	1.065	5.565

Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
NLFI	4.500	1.065	5.565

Tabel 13 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	25.918.200	- 1.388	25.916.812
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	269.134	0	269.134
Garanties en vrijwaringen staatsdeelnemingen	0	0	0
Garantie FMO	269.134	0	269.134
<i>waarvan</i> overige verplichtingen	25.649.066	- 1.388	25.647.678
Lening SRH	- 11.202	0	- 11.202
Lening TenneT	25.000.000	0	25.000.000
Kapitaalinjectie TenneT	0	0	0
Aan-/verkoop vermogenstitels	0	0	0
Afdrachten Staatsloterij	100.000	0	100.000
Kapitaalinjectie Invest-NL	330.000	0	330.000
Kapitaalinjectie Invest International	219.837	0	219.837
Kapitaalinjectie regionale netbeheerders	0	0	0
Overige betalingsverplichtingen	10.431	- 1.388	9.043

Toelichting

Ontvangsten

Vermogensverschaffing/-onttrekking

Door de verkoop van aandelen ABN AMRO door de Staat via de beurs en de inkoop van aandelen door ABN AMRO, nemen de verwachte opbrengsten met € 367 mln. toe. Dit betreft de verkoopopbrengst tot en met september 2024.

Tevens vindt een positieve bijstelling van de dividendraming van de staatsdeelnemingen plaats voor het jaar 2024 (€ 38 mln.). Dit op basis van de vastgestelde dividenduitkeringen.

Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 14 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Internationale financiële betrekkingen (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	6.013.221	2.621.799	8.635.020
Uitgaven	520.648	190	520.838
Garanties	17.794	150	17.944
EIB pan-Europees garantiefonds	17.794	150	17.944
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	500.685	40	500.725
Multilaterale ontwikkelingsbanken en fondsen	1.519	0	1.519
Rentecompensatie ESM	0	0	0
Wereldbank	364.730	0	364.730
EBRD	100.000	40	100.040
Kapitaalleg ESM	0	0	0
Bijdrage EU voor rente Oekraïne	34.436	0	34.436
Leningen	0	0	0
Teruggave winsten	0	0	0
Lening aan Oekraïne	0	0	0
Opdrachten	2.169	0	2.169
Technische assistentie	2.069	0	2.069
Overige opdrachten	100	0	100
Ontvangsten	120.709	476.333	597.042
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	20.942	0	20.942
Ontvangsten IFI's	20.942	0	20.942
Ontvangsten ESM Kapitaal	0	0	0
Leningen	99.767	476.333	576.100
Aflossing lening Griekenland	0	479.757	479.757
Renteontvangsten lening Griekenland	99.767	- 3.424	96.343
Aflossing lening Oekraïne	0	0	0
Renteontvangsten lening Oekraïne	0	0	0

Tabel 15 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	6.013.221	2.621.799	8.635.020
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	5.849.538	2.621.759	8.471.297
Kredieten EU-betalingsbalanssteun	94.089	0	94.089
Garantie aan DNB inzake IMF	- 106.941	2.141.800	2.034.859
ESM	0	0	0
EFSM	254.899	0	254.899
AIIB	13.877	0	13.877
Wereldbank	99.067	0	99.067
SURE	- 159.636	159.636	0
EIB - pan-Europees garantiefonds	- 320.323	320.323	0
NGEU	584.260	0	584.260
MFB	0	0	0
MFB Headroomgarantie	3.443.246	0	3.443.246
Oekraïne faciliteit	1.947.000	0	1.947.000
<i>waarvan</i> overige verplichtingen	163.683	40	163.723
Multilaterale ontwikkelingsbanken en fondsen	1	0	1
Rentecompensatie ESM	0	0	0
Wereldbank	68.513	0	68.513
EBRD	100.000	40	100.040
Kapitaalleg ESM	0	0	0
Bijdrage EU voor rente Oekraïne	- 7.000	0	- 7.000
Teruggave winsten SMP/ANFA	0	0	0
Lening aan Oekraïne	0	0	0
Technische assistentie kiesgroeplanden	2.069	0	2.069
Overige betalingsverplichtingen	100	0	100

Toelichting

Verplichtingen

Garantieverplichtingen

De Algemene Rekenkamer en de ADR hebben er op gewezen dat negatieve bijstellingen van garantieverplichtingen uit voorgaande jaren niet eenduidig worden verantwoord. Om dit op te lossen is rijksbreed een nieuwe uniforme werkwijze voorgeschreven. Negatieve bijstellingen op garantieverplichtingen als gevolg van vrijval worden voortaan alleen «bruto» verwerkt, dit om de Kamer meer inzicht te geven en beter in staat te stellen haar budgetrecht uit te oefenen. 'Bruto' verwerken houdt in dat de negatieve bijstelling alleen wordt verwerkt in de saldbalans, niet in bovenstaande budgettaire tabel. Om te voorkomen dat deze nieuwe werkwijze leidt tot onrechtmatigheden in het Jaarverslag 2024, is een aantal budgettaire correcties nodig. Zo wordt onder andere de negatieve bijstelling van € 2,14 mld. op de garantie DNB inzake IRF nu gecorrigeerd, net zoals de negatieve bijstelling van € 159,6 mln. op de garantie SURE en de negatieve bijstelling van € 320,3 mln. op de garantie EIB - pan-Europees garantiefonds.

Ontvangsten

Leningen

Griekenland lost een deel van de uitstaande leningen onder de Greek Loan Facility vervroegd af (€ 479,8 mln.). Deze vervroegde aflossing zal op 15 december plaatsvinden. Het afgeloste bedrag staat gelijk aan de voorziene aflossing voor 2026, 2027 en 2028. Tevens worden de renteontvangsten met € 3,4 mln. naar beneden bijgesteld op basis van de vervroegde aflossing en de gerealiseerde rentestand.

Artikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 16 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	10.090.394	- 4.929.853	5.160.541
Uitgaven	167.394	65.147	232.541
Opdrachten	20.386	82	20.468
Kostenvergoeding Atradius DSB	19.283	0	19.283
Uitvoeringskosten herverzekering leverancierskredieten	1.000	0	1.000
Overige uitgaven	103	82	185
Garanties	73.000	65.065	138.065
Schade-uitkering EKV	72.000	65.000	137.000
Schade-uitkering herverzekering leverancierskredieten	1.000	65	1.065
Storting/onttrekking begrotingsreserve	74.008	0	74.008
Mutatie begrotingsreserve EKV	74.008	0	74.008
Ontvangsten	148.457	140	148.597
Garanties	124.174	140	124.314
Premies EKV	70.244	0	70.244
Premies herverzekering leverancierskredieten	0	0	0
Schaderestituties EKV voor 1999	28.834	0	28.834
Schaderestituties EKV vanaf 1999 tot 2019	3.764	0	3.764
Schaderestituties EKV na 2019	21.332	0	21.332
Schaderestituties herverzekering leverancierskredieten	0	140	140
Storting/onttrekking begrotingsreserve	24.283	0	24.283
Mutatie begrotingsreserve EKV	24.283	0	24.283

Tabel 17 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	10.090.394	- 4.929.853	5.160.541
<i>waarvan</i> garantieverplichtingen	9.995.000	- 4.930.000	5.065.000
Exportkredietverzekeringen	9.995.000	- 4.930.000	5.065.000
waarvan: aangegane garantieverplichtingen	9.995.000	- 4.930.000	5.065.000
waarvan: vervallen garantieverplichtingen	0	0	0
<i>waarvan</i> overige verplichtingen	95.394	147	95.541
Kostenvergoeding Atradius DSB	19.283	0	19.283
Uitvoeringskosten herverzekering leverancierskredieten	1.000	0	1.000
Schade-uitkering herverzekering leverancierskredieten	1.000	65	1.065
Storting begrotingsreserve EKV	74.008	0	74.008

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Overige betalingsverplichtingen	103	82	185

Toelichting

Verplichtingen

Exportkredietverzekeringen

Het plafond van € 10 mld. aan maximaal in een jaar aan te gane verplichtingen zal naar alle waarschijnlijkheid niet volledig worden benut in 2024. Op basis van de verplichtingen die op dit moment zijn aangegaan en de transacties die nog in 2024 worden verwacht, wordt € 4,9 mld. aan geraamde verplichtingen afgeboekt.

Uitgaven

Garanties

Op basis van de ramingen van Atradius Dutch State Business (ADSB) wordt er € 65 mln. meer schade verwacht dan geraamd op de nieuwe en/of lopende door de exportkredietverzekering (ekv) gedekte transacties. Dit komt door meerdere schade-uitkeringen. De schade-uitkeringen zijn moeilijk te rammen doordat het lastig is om definitief te stellen welke schades uiteindelijk uitgekeerd moeten worden.

Artikel 6 Btw-compensatiefonds

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Btw-compensatiefonds (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	4.248.636	263.339	4.511.975
Uitgaven	4.248.636	263.339	4.511.975
Bijdrage aan medeoverheden	4.248.636	263.339	4.511.975
Bijdragen aan gemeenten	3.811.036	117.603	3.928.639
Bijdragen aan provincies	437.600	145.736	583.336
Ontvangsten	4.248.636	263.339	4.511.975

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten

Bijdrage aan medeoverheden

Als gevolg van overhevelingen van budget van ministeries naar decentrale overheden wordt er uitgavenbudget in het gemeente of provinciefonds gestort. Het geraamde btw-deel van dit budget wordt in het BCF gestort (circa € 263,3 mln.). Gemeentes en provincies kunnen de betaalde btw die verband houdt met de budgetoverhevelingen naar het gemeente- en provinciefonds terugvragen bij het BCF.

De drie grootste posten binnen deze bijstelling zijn: € 65,2 mln. aan verwachte btw-afdracht voor het project Woningbouw op Korte Termijn (WOKT), waarmee provincies worden ondersteund in de financiering van woningbouwprojecten; € 53,6 mln. aan verwachte btw-afdracht voor mobiliteitspakketten, gericht op mobiliteitsmaatregelen, zoals de verbetering van de infrastructuur rondom woningbouwlocaties; en € 51,7 mln. als geraamd btw-deel van de specifieke uitkering (SPUK) voor de opvang van Oekraïense ontheemden.

Artikel 9 Douane

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 19 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9 Douane (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.063.441	- 985	1.062.456
Uitgaven (1) + (2)	1.063.441	- 985	1.062.456
Apparaatsuitgaven (1)	579.269	12.710	591.979
Personele uitgaven	569.442	13.653	583.095
Eigen personeel	510.270	6.357	516.627
Inhuur externen	58.502	3.636	62.138
Overig personeel	670	3.660	4.330
Materiële uitgaven	9.827	- 943	8.884
ICT	2.174	- 154	2.020
Bijdrage aan SSO's	163	500	663
Overig materieel	7.490	- 1.289	6.201
Programma-uitgaven (2)	484.172	- 13.695	470.477
Bekostiging	0	0	0
Overige bekostiging	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	1.208	299	1.507
Overige bijdrage ZBO's/RWT's	1.208	299	1.507
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	219.672	0	219.672
Wereld Douane Organisatie	196	0	196
Bijdragen verdragingsrente EU	219.476	0	219.476
Bijdrage aan overige (inter)nationale organisaties	0	0	0
Opdrachten	41.096	- 14.565	26.531
ICT opdrachten	3.088	- 2.375	713
Overige opdrachten	38.008	- 12.190	25.818
Bijdrage aan agentschappen	3.410	386	3.796
Bijdrage overige agentschappen	3.410	386	3.796
(Schade)vergoeding	0	185	185
(Schade)vergoedingen	0	185	185
Vergoeding proceskosten	0	0	0
Rente	3.000	0	3.000
Belasting- en invorderingsrente	3.000	0	3.000
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	215.786	0	215.786
Toegerekende uitgaven van Belastingen	215.786	0	215.786
Ontvangsten (3) + (4)	18.196.611	121.693	18.318.304

Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Programmaontvangsten (3)	18.196.006	110.000	18.306.006
waarvan: Belastingontvangsten	18.185.906	110.000	18.295.906
Bekostiging	500	0	500
Doorbelasten kosten vervolging	500	0	500
Rente	5.600	0	5.600
Belasting- en invorderingsrente	5.600	0	5.600
Boetes en schikkingen	4.000	0	4.000
Ontvangsten boetes en schikkingen	4.000	0	4.000
Apparaatsontvangsten (4)	605	11.693	12.298

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Personele uitgaven

De personele uitgaven zijn met € 13,6 mln. verhoogd. De Douane heeft in 2024 meer mensen geworven dan geraamd (€ 6,4 mln.). Daarnaast zijn de uitgaven voor externe inhuur hoger dan begroot (€ 3,6 mln.) vanwege de gevolgen van de cao-stijgingen voor uitzendkrachten en verlenging van bestaande externe inhuur. De post Overig personeel komt € 3,7 mln. hoger uit door de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU).

Opdrachten

De post Opdrachten wordt met € 14,6 mln. neerwaarts bijgesteld. Dit wordt onder meer veroorzaakt door het intrekken van de lopende aanbesteding van mobiele containerscans waarover op 11 september een brief aan de Tweede Kamer¹ is verstuurd (€ 4,5 mln.), vertraagde uitgaven op het gebied van cameratoezicht (€ 3,2 mln.), het inhuren van externen in plaats van het uitzetten van opdrachten in de markt (€ 3 mln.) en lagere uitgaven op diverse ICT en bedrijfsvoeringsprogramma's (€ 3,9 mln).

Ontvangsten

Belastingontvangsten

In de Najaarsnota 2024 worden de mutaties van de Belastingontvangsten toegelicht. Zie «Bijlage 2: Volledige belasting- en premieontvangsten» voor de bedragen en «Hoofdstuk 1.3 Het inkomstenbeeld» voor een algemene toelichting. De aansluiting met de bedragen in de begrotingstoelichting is te vinden onder tabel 9 op artikel 1 Belastingen, tabel budgettaire gevolgen van beleid).

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/93a8ac54-8293-43dd-833e-2a475079dc9b/file>

Apparaatsontvangsten

De Douane heeft een subsidie ontvangen van de Europese Commissie (EC) voor de financiering van 80% van de aanschafkosten voor specifieke scan-, detectie- en laboratoriumtechniek en bijbehorende onderhoudskosten (€ 11,7 mln.). Het gaat hier om de tweede tranche van de subsidie welke voor 50% is ontvangen. Het overige deel volgt op een later moment.

Artikel 13 Toeslagen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 20 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 13 Toeslagen (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. supplettoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	1.858.741	- 102.391	1.756.350
Uitgaven (1) + (2)	1.898.164	- 186.408	1.711.756
Apparaatsuitgaven (1)	597.684	- 42.742	554.942
Personele uitgaven	579.120	- 47.492	531.628
Eigen personeel	215.585	- 4.919	210.666
Inhuur externen	362.299	- 42.573	319.726
Overig personeel	1.236	0	1.236
Materiële uitgaven	18.564	4.750	23.314
ICT	275	0	275
Bijdrage aan SSO's	0	0	0
Overige materiële uitgaven	18.289	4.750	23.039
Programma-uitgaven (2)	1.300.480	- 143.666	1.156.814
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	106	0	106
Bijdrage overige ZBO's/RWT's	106	0	106
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	4.901	0	4.901
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	4.901	0	4.901
Opdrachten	69.807	150	69.957
ICT opdrachten	2.027	0	2.027
Overige opdrachten	67.780	150	67.930
Bijdrage aan medeoverheden	124.876	- 2.150	122.726
Bijdrage aan medeoverheden	124.876	- 2.150	122.726
(Schade)vergoeding	880.821	- 141.666	739.155
Compensatie toeslagengeduceerden	570.628	- 87.537	483.091
Kwijtschelden private schulden	86.764	- 44.800	41.964
Herstelprogramma voor kinderen	117.600	0	117.600
Herstelregeling voor ex-partners	40.579	- 9.679	30.900
Herstelregeling voor geduceerden andere toeslagen	0	0	0
Overige (schade)vergoedingen	65.250	350	65.600
			0
Subsidies	2.000	0	2.000
Subsidie toeslagen herstel	2.000	0	2.000
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	217.969	0	217.969
Toegerekende uitgaven van Belastingen	217.969	0	217.969
Ontvangsten	0	0	0
Programma-ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget wordt in 2024 per saldo verlaagd met € 102,4 mln. Dit loopt veelal gelijk met wijzigingen in uitgavenbudget (zie de toelichting onder 'Uitgaven') en deels met op zichzelf staande wijzigingen in het verplichtingenbudget. De voornaamste op zichzelf staande wijziging in het verplichtingenbudget betreft een opwaartse correctie in 2024 van circa € 82 mln. Met het naar voren halen van dit budget uit 2025 en 2026 wordt het verplichtingenbudget in lijn gebracht met het jaar waarin de verplichting voor uitvoering van de Stichting Gelijkwaardig Herstel (SGH) is aangegaan.

Uitgaven

Personele uitgaven

In 2024 worden minder uitgaven (circa € 47 mln.) gerealiseerd op het apparaatsbudget van Toeslagen dan eerder geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door een later moment van uitvoering van de programma's Herstel Toeslagen. Verder is er sprake van meer bezetting door intern personeel en minder gebruik van externe inhuur. Ook vindt er in verband met hoger uitvallende kosten bij communicatie een herschikking plaats naar het budget materiële uitgaven.

(Schade)vergoeding

Vanwege een later moment van uitvoering van de aanvullende schaderoute door de Stichting Gelijkwaardig Herstel (SGH), de prognose van de overige routes voor aanvullende schade en een lagere realisatie voor het kwijtschelden van private schulden wordt er in 2024 circa € 135 mln. minder besteed aan programmamiddelen van de Hersteloperatie Toeslagen. Het totaal aan meerjarige bestedingen wijzigt naar verwachting niet. Daarnaast vindt er een interdepartementale overboeking van € 7,2 mln. plaats naar het ministerie van Justitie & Veiligheid ten behoeve van de Raad van Rechtsbijstand.

4 Beleidsartikelen Nationale Schuld (IXA)

Artikel 11 Financiering staatsschuld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 21 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 11 Financiering staatsschuld (bedragen x € 1 mln.)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	43.627	- 133	43.494
Uitgaven	43.627	- 133	43.494
Opdrachten	21	0	21
Overige kosten	21	0	21
Rente	6.052	- 151	5.901
Rente vaste schuld	4.951	- 43	4.908
Rente vlottende schuld	1.018	- 108	910
Voortijdige beëindiging schuld	0	0	0
Rente derivaten lang	83	0	83
Rente derivaten kort	0	0	0
Voortijdige beëindiging derivaten	0	0	0
Leningen	37.554	18	37.572
Aflossing vaste schuld	37.554	18	37.572
Mutatie vlottende schuld	0	0	0
Ontvangsten	55.343	- 3.620	51.723
Rente	236	0	236
Rente vlottende schuld	30	0	30
Rente derivaten lang	0	0	0
Voortijdige beëindiging derivaten	206	0	206
Leningen	55.107	- 3.620	51.487
Uitgifte vaste schuld	40.001	0	40.001
Mutatie vlottende schuld	15.106	- 3.620	11.486

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Rente

Per saldo vallen de rentelasten naar verwachting € 151,0 mln. lager uit. De belangrijkste verklaringen hiervoor zijn:

Rente vaste schuld

Bij de uitgifte van nieuwe schuld worden de rentetarieven vastgelegd tegen het dan geldende rentetarief. Hierdoor vallen de verwachte rentelasten in 2024 naar verwachting € 43,0 mln. lager uit dan eerder geraamd.

Rente vlottende schuld

De raming van de rentelasten vlottende schuld valt naar verwachting € 108 mln. lager uit als gevolg van de realisaties op de geldmarkt in 2024 en doordat de raming van het kastekort voor 2024 is afgenomen.

Leningen

Aflossing vaste schuld

De aflossing van de vaste schuld neemt in het lopende jaar met € 18 mln. toe als gevolg van de vervroegde aflossing van een obligatie met een aflosdatum in 2027.

Ontvangsten

Leningen

Mutatie vlottende schuld

De mutatie vlottende schuld is in 2024 lager als gevolg van een lagere financieringsbehoefte doordat de raming van het kastekort voor het lopende begrotingsjaar is afgenomen. Schommelingen in de financieringsbehoefte in een lopend begrotingsjaar worden zo veel mogelijk opgevangen op de geldmarkt.

Artikel 12 Kasbeheer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 22 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 12 Kasbeheer (bedragen x € 1 mln.)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	6.046	- 5	6.041
Uitgaven	6.046	- 5	6.041
Rente	3.346	- 5	3.341
Rente kasbeheer	3.346	- 5	3.341
Voortijdige beëindiging binnen kasbeheer	0	0	0
Leningen	2.700	0	2.700
Verstreckte leningen	2.700	0	2.700
Mutaties in rekening-courant en deposito's	0	0	0
Mutaties in rekening courant en deposito	0	0	0
Ontvangsten	18.495	- 102	18.392
Rente	145	2	147
Rente kasbeheer	145	2	147
Voortijdige beëindiging binnen kasbeheer	0	0	0
Leningen	1.202	11	1.213
Ontvangen aflossingen	1.202	11	1.213
Mutaties in rekening-courant en deposito's	17.148	- 116	17.032
Mutaties in rekening courant en deposito	17.148	- 116	17.032

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Rente

Rente kasbeheer

De rentelasten kasbeheer vallen naar verwachting € 4,8 mln. lager uit. Dit is vooral het gevolg van de nieuwe raming sociale fondsen.

Ontvangsten

Rente

Rente kasbeheer

De rentebaten kasbeheer vallen naar verwachting € 2,3 mln. hoger uit. Dit is het gevolg van het bijwerken van de realisatie.

Leningen

Ontvangen aflossingen

Op basis van de actuele inzichten wordt verwacht dat de aflossingen op de leningen die door agentschappen en rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT's) in het kader van schatkistbankieren zijn afgesloten, in 2024 € 11,3 mln. hoger zullen uitvallen dan eerder geraamd.

Mutaties in rekening-courant en deposito's

Mutaties in rekening-courant en deposito's

Uit de actualisatie van de raming van uitgaven en inkomsten van sociale fondsen blijkt dat deze fondsen in 2024 minder middelen storten in de schatkist dan eerder verwacht. Dit betekent dat de geraamde mutatie in het saldo op de rekeningen-courant en deposito's daalt ten opzichte van de laatste raming.

5 Niet-beleidsartikelen

Artikel 8 Apparaat

Tabel 23 Apparaatsuitgaven (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	450.101	6.937	457.038
Uitgaven	450.134	6.937	457.071
Personele uitgaven	294.951	- 13.055	281.896
Eigen personeel	270.801	- 19.589	251.212
Inhuur externen	22.241	6.729	28.970
Overig personeel	1.909	- 195	1.714
Materiële uitgaven	155.183	19.992	175.175
ICT	22.643	2.308	24.951
Bijdrage aan SSO's	50.633	5.754	56.387
Overig materieel	81.907	11.930	93.837
Ontvangsten	62.011	5.862	67.873
Apparaatsontvangsten	62.011	5.862	67.873

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Personele uitgaven

Naar verwachting vallen de personele uitgaven € 13 mln. lager uit. Dit komt met name door de lastige wervingsopgave.

Materiële uitgaven

De materiële uitgaven vallen naar verwachting € 20 mln. hoger uit dan de vastgestelde begroting. De hogere uitgaven komen met name door uitgaven aan categoriemanagement (overig materieel) waar ook overheveling vanuit andere rijksbrede afnemers tegenover staat en een hogere bijdrage aan SSO's.

Ontvangsten

Apparaatsontvangsten

De ontvangsten op artikel 8 Apparaat Kerndepartement vallen circa € 5,9 mln. hoger uit dan eerder verwacht. Dit komt met name door hogere verkoopontvangsten van Domeinen Roerende Zaken en Bedrijfsvoering heeft hogere ontvangsten door categoriemanagement, huisvesting en opgehaalde cateringkosten bij directies die gebruik hebben gemaakt van catering.

Artikel 10 Nog onverdeeld

Tabel 24 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)			
Omschrijving	Vastgestelde begroting (incl. suppletoire begrotingen, NvW) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	54.112	- 54.112	0
Uitgaven	54.112	- 54.112	0
Nog te verdelen	54.112	- 54.112	0
Loonbijstelling programma	0	0	0
Loonbijstelling apparaat	12.751	- 12.751	0
Prijsbijstelling apparaat	18.580	- 18.580	0
Onvoorzien programma	1.041	- 1.041	0
Onvoorzien apparaat	21.740	- 21.740	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Nog te verdelen

Het resterende budget in 2024 van € 54 mln. op artikel 10 Nog onverdeeld komt niet meer tot besteding en valt daarom vrij.